

Bodemkennis: Hoe bereik je de ondernemer?

Presentatie Drents Agro Cluster
Valthermond 29 augustus 2013
Janjo de Haan

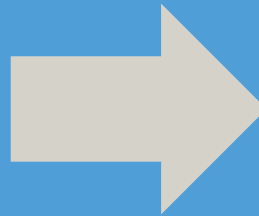
Parallel energiebesparing in eigen huis

Kennis naar de boer is niets nieuws

Profit gedreven

- Projecten
- Geïntegreerde akkerbouw
 - Praktijkcijfers
 - Telen met toekomst
 - Praktijknetwerken

Planet gedreven

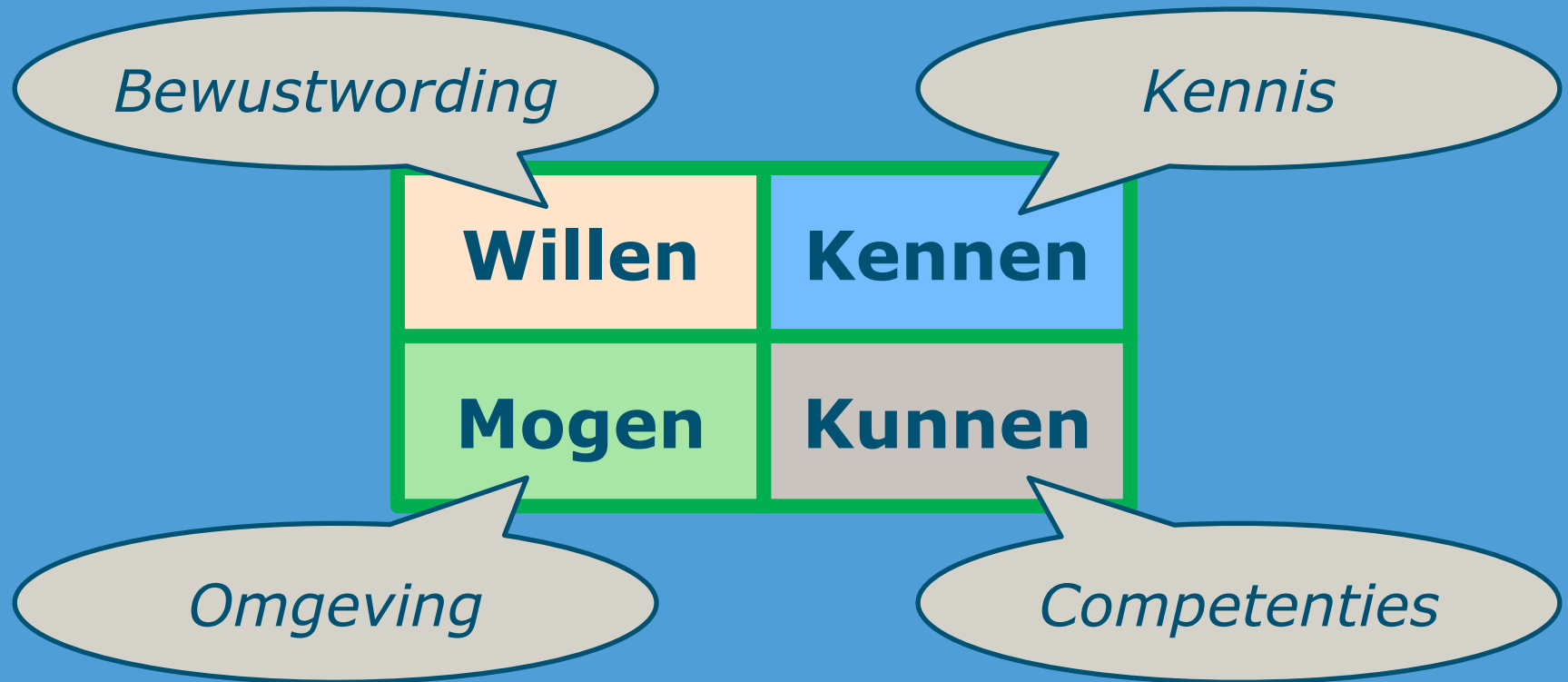

Maatregelen niet altijd geschikt

Kennisoverdracht bepaald door meerdere factoren

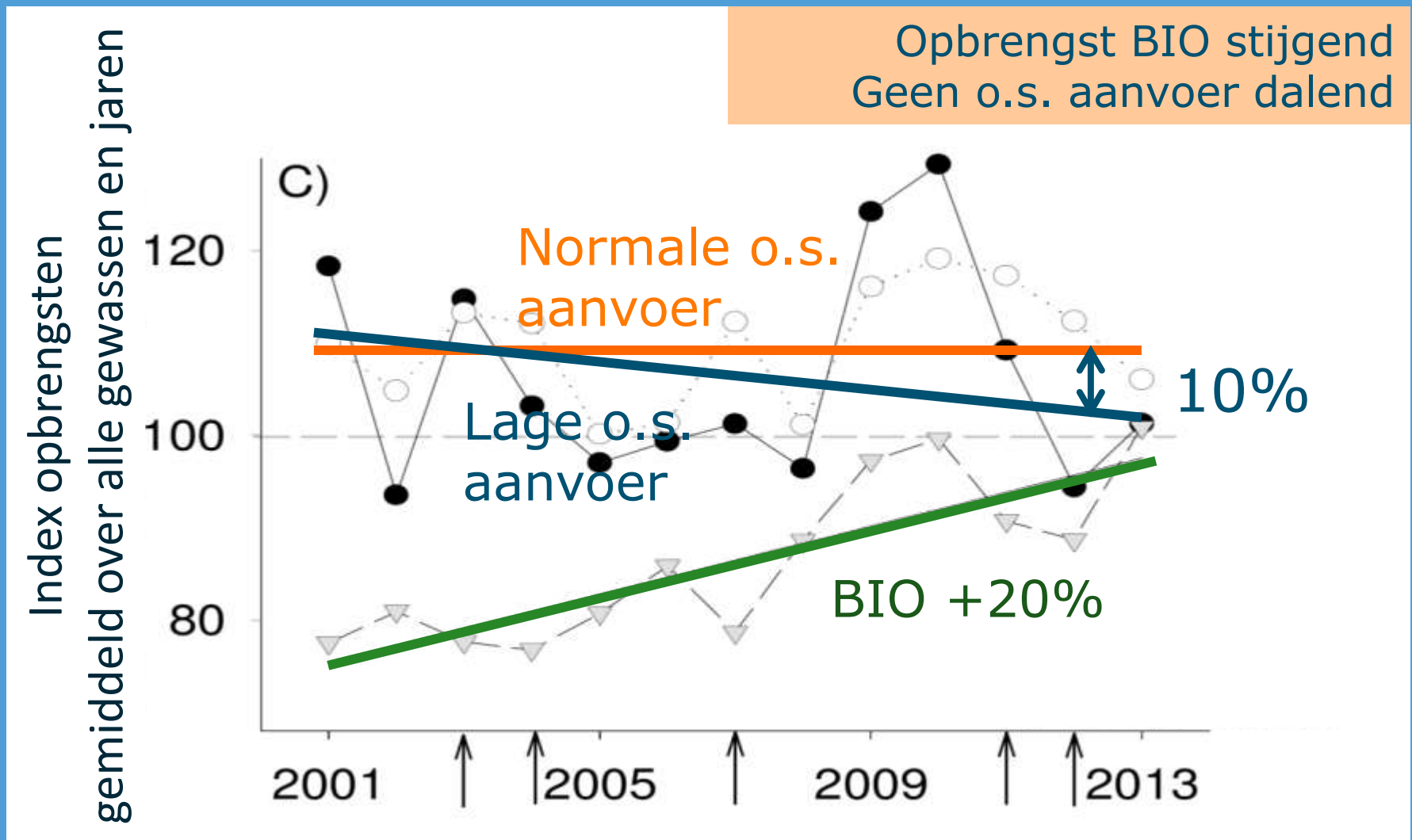
Kennisoverdracht kost tijd!

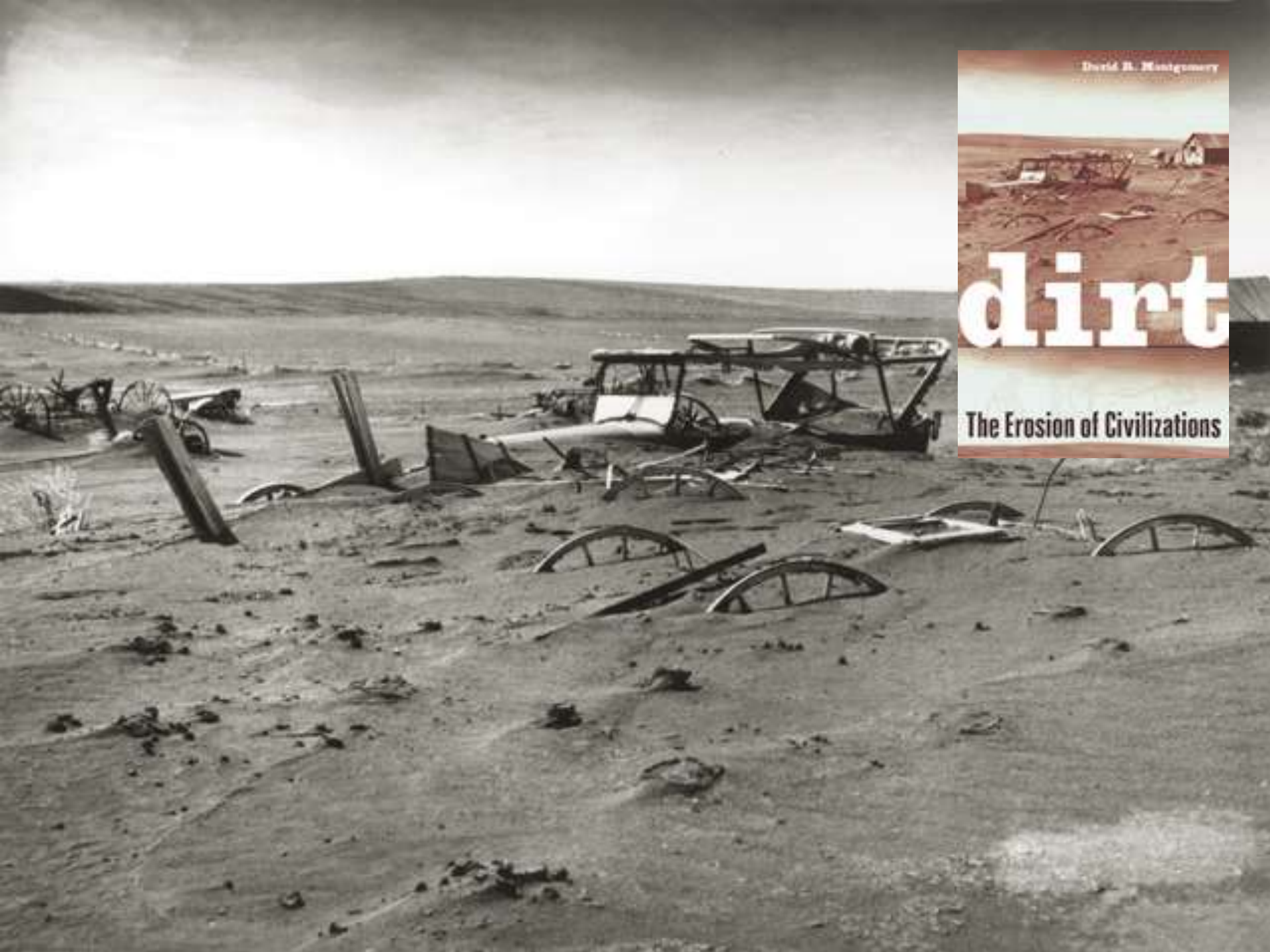

Trend opbrengsten Bodemkwaliteit op zand

David R. Montgomery

dirt

The Erosion of Civilizations

Bedreigingen bodemkwaliteit in Nederland

- Afname organische stofgehalte
- Afname bodemgezondheid
- Toename verdichting
- Uit- en afspoeling
- Afname biodiversiteit
- Toename erosie
- Toename verzilting
- Toename verontreiniging

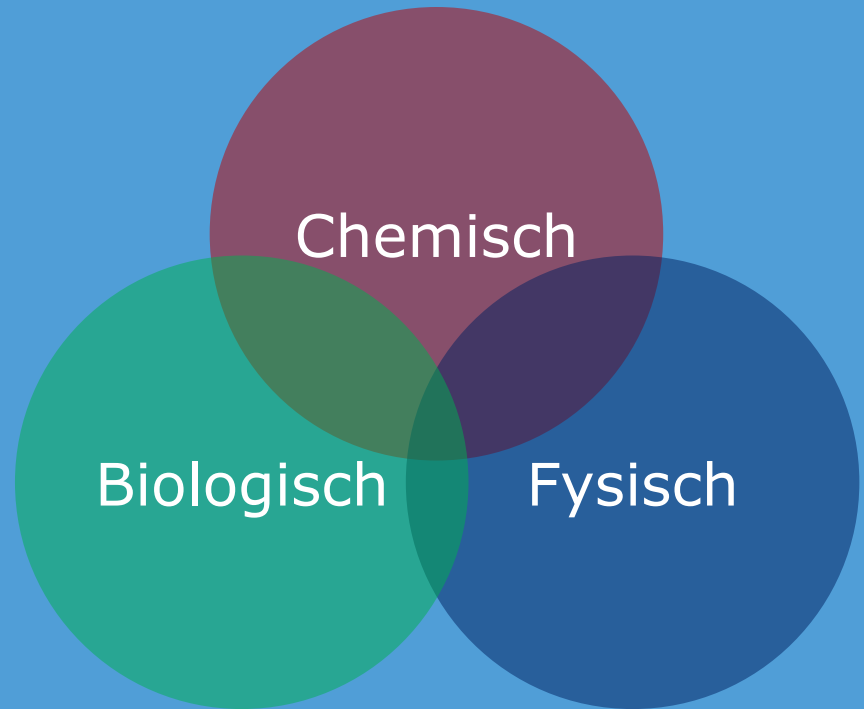

Bodemkwaliteit

Bodemkwaliteit is vaak vergeten

Veranderingen in bodemkwaliteit

- Zie je vaak niet
- Gaan traag
- Zijn complex

Groeiend politiek- en praktijkbewustzijn

De bodem levert diensten

**Voedsel-
productie
en
inkomen**

**Water-
beheer**

**Klimaat-
verandering**

**Bio-
diversiteit**

Oude visie:

Bodem is

- Doorgeefluik voedingsstoffen en water
- “Houder” van planten

Nieuwe visie:

Bodem is

- Levend organisme
- Maagdarmstelsel van de plant

Goede bodem levert hogere productie met grotere efficiëntie en lagere emissies

Vruchtbare gronden

WAGENINGENUR
For quality of life

Integrale aanpak van kennisoverdracht

- Betrekken ondernemers en ketenpartijen bij opzet en uitvoering van onderzoeksprojecten
- Praktijknetwerken en demonstraties samen met ondernemers
- Adviesproducten in diverse vormen
- Brede communicatie via diverse kanalen over resultaten

Betrekken partijen bij onderzoek: Bodemkwaliteit Veenkoloniën

- Begeleidingscommissie
 - Demoproject gekoppeld
 - Excursieobject
- 1 09 2013

Demonstratieprojecten met partijen

Grondig boeren met mais

				
Oogst laat	'Normaal'	Onderzaai	Zaai laat + onderzaai	Oogst vroeg
15 t./ha	13.8 t/ha	13.7 t/ha	11.1 t/ha	9.5 t/ha
Vanggewas Rogge	Vanggewas Rogge	Vanggewas Gras onderzaai	Vanggewas Gras onderzaai	Vanggewas Gras

Praktijknetwerken met partijen pH als sleutel voor opbrengstverhoging

Diverse adviesproducten

	Cyclusafges	Wortelknobbelaafges	Wortelkwaafges	Stengelafges	Vrijlevende wortelaafges	Vruisen
Geelbruin rietstengels / 19. juli						
Aardappel	***					
Sukertriet	***					
LS	***					
Mais						
Wintergerst						
Winterkoolzaad	***					
Winterlinde						
Zomergerst						
Zomerkoolzaad	***					
Zomerlinde						
Cichorei						
Haver						
Hennep						
Luzerne						
Rogge						
Triticale						

	ZO 2AK	ZO 2AK	ZO
Eikel (soortver)			
Peen			
Schorsener			
Sperzie	***	***	
Stamslaboon			
Veld-sunboon			
Aartbei			
Asperge			
Pru			
Rode biet	***	***	
Selders, knol			
Sla			
Slukkoek	***	***	
Witlof			

	Daphn	Gledits	Lijn	Tul
Daphn				
Gledits				
Lijn				
Tul				

	Bladco	Bladramm	Engels raigr	Facile	Gale maier	Itaans raigr	Persche klaver	Rode klaver	Scotengr	Vooderskl	Witte klaver
Bladco	***	***									
Bladramm											
Engels raigr											
Facile											
Gale maier											
Itaans raigr											
Persche klaver											
Rode klaver											
Scotengr											
Vooderskl											
Witte klaver											

	Tagetes op braak land (mrt-jun)	Rogge in late stoppel (aug-okt)
Tagetes op braak land (mrt-jun)		
Rogge in late stoppel (aug-okt)		

Test Aanvraagformulier vrijwillige grondb

Aanvragen voor officieel MB collectie kunnen niet via deze site. Neem hiervoor contact op met de NVV.

Woonplaats: Lelystad

Telefoonnummer:

e-mail:

Te bemonsteren perceel

Plaats en straat: Lelystad

Sleep naar het te bemonsteren perceel.

Sleep naar de hoek van het perceel waar moet worden begonnen met de bemonstering, en tik nogmaals om de richting aan te geven.

Ruimt inkomsten

Kavelnaam:

Opp. in ha: (5.50ha)

Huidige teelt:

Gevoelst grondonderzoek

Aardappelmoedheid:

Intensiteit:

AGB 100 cysten - 600cc/900 ml, 7.2 klev

Uitslag: 4 weken

Indicatief testcysten: Ja

Soortbepaling: Nee

Quad bemonstering: Ja

Opmerking (max 50 tekens):

Handboek Bodem en Bemesting

Goede handvatten en concrete adviezen over bemesting voor telers en adviseurs. Rekening houdend met het verkrijgen van een optimale opbrengst en een structurele vruchtbaarheid van de bodem. Een duidelijke structuur waar men de gewenste informatie op logische wijze kan vinden.

Nieuw op de site
Het Handboek Bodem en Bemesting bevat nieuwe informatie ten opzichte van de "Adviesbasis voor de bemesting van akkerbouw- en vollegrondsgroentengewassen". Daarnaast bevat het nieuwe adviezen en handvatten op allerlei gebieden van bodembeheer. [Lees verder >](#)

Inleiding
Het Handboek Bodem en Bemesting biedt concrete adviezen en handvatten over bodembeheer voor telers en adviseurs. Het handboek bevat de bemestingsadviezen zoals voorheen opgenomen in de "Adviesbasis voor de bemesting van akkerbouw- en vollegrondsgroentengewassen". Daarnaast bevat het nieuwe adviezen en handvatten op allerlei gebieden van bodembeheer. [Lees verder >](#)

Handeling

Gewas

Bodem

- Bemesting
- pH en bekalking
- Granen
- Aardappelen
- Bodemmetingen
- Bodemkwaliteitsindex

Brede communicatie:
KANON praktijkdag bodem 2013

Samenvattend

- Integrale systeem benadering van bodem als organisme
 - win-win: goed voor boer en maatschappij
- Overdracht van bodemkennis
 - Aandacht voor *willen-kennen-kunnen-mogen*
 - Voldoende tijd
 - Toepasbaar maken kennis in specifieke contexten
 - Vraaggestuurd
 - Oplossen knelpunten
 - Samenwerking
 - Inbedding in bestaande structuren

Helpt u mee de
bodemkennis te
verspreiden?

